

Francesc Peris i Valls, una vida en imatges

Les Obreres i els Majorals ens demanen que preparem un article en record de Francesc Peris i Valls, i l'encàrrec ens omple de satisfacció. Ell va escriure molts articles i poesies per als Llibres de les Festes d'Agost de Bétera. Estaria ben content de tornar a aparèixer.

Què dir de Paco que no s'haja escrit ja? després de pensar-ho, vam decidir que la millor aportació que podíem fer era regirar en els nostres arxius per preparar un reportatge gràfic i explicar així la seua intensa vida en imatges. Fem, però, una breu introducció escrita per entendre este recorregut fotogràfic.

Paco, que ens va deixar el 9 de juliol del 2001, va ser una d'eixes persones tan necessàries que durant tota la vida dediquen bona part dels seus esforços a dur a terme activitats que no els produeixen cap benefici material: va estar molts anys dedicat al Centre Artístic Musical de Bétera, va col·laborar també en l'elaboració de nombrosos llibrets de falla (on va publicar la major part dels seus versos) i va estar allà on el van cridar, sempre disposat a ajudar desinteressadament.

L'episodi de la seua vida que potser resumeix millor que cap altre qui va ser Paco Peris va produir-se el 1978. Paco treballava des de feia cinc anys en el sector de la banca i un grup de llauradors que estaven organitzant-se per crear una cooperativa agrícola pensaren en ell perquè es fera càrrec de la seua Secció de Crèdit, on treballaria durant 15 anys, fins a la seua jubilació.

Ho explicava molt bé el Consell Rector de la Cooperativa amb motiu del seu nomenament com a Fill Adoptiu de Bétera l'any 1996: "Entre les moltes i variades dedicacions, col·laboracions i aportacions de Paco Peris en favor del nostre poble, estem convençuts que aquella decisió fou en la que més clarament demostrà el seu amor

Paco Peris de menut amb son pare, Federico Peris Almenar, molt conegut a Bétera amb el malnom de Federo. Per esta raó, Paco també era conegut en el poble com Paco Federo.

Paco de jove, equipat de futbolista. Este esport era una de les seues passions. Va ser soci del València CF durant molts anys.

El 1947 Paco Peris va ser el sombriller de l'obra Rosa Pérez, que es convertiria després en la seua dona. Este any va ser el de les set obreres. Darrere, els acompanyen Plácido i Pepe els Plácidos.

i la seua passió per Bétera. Perquè en deixar-se l'ocupació que tenia i embarcar-se en l'aventura de la nova cooperativa, ell, personalment, no guanyava res. Tot al contrari. Més responsabilitat, més treball i uns ingressos inferiors. I a més a més, entre tots els fundadors d'aquell projecte, en cas que la cosa no haguera anat bé, ell era l'únic que estava arriscant el seu pervindre i el de la seua família. I el motiu d'acceptar i amb una gran il·lusion fou perquè anava a treballar per Bétera i pels agricultors de Bétera. I amb eixa il·lusion ha estat fins a l'últim dia de treball".

Cal destacar també la seua afició per la poesia. L'any 1973 elaborà el seu primer llibret per a la falla de l'Avinguda de Burjassot-Joaquim Ballester, que va rebre el guardó al millor llibret d'autor novell del concurs de Lo Rat Penat. Des de l'any 1982 fins al 1988, va guanyar sis vegades el Premi Extraordinari del concurs organitzat per l'Ajuntament de València.

Paco es preocupava d'observar i d'entendre tot el que el rodejava. Era un autodidacta que aprenia amb un excepcional sentit comú i un humor finíssim que plasmava en els seus versos, molts d'ells de to irònic i temàtica quotidiana.

Entre les seues passions, va destacar la que sentia pel seu poble d'adopció. No havia nascut en Bétera, però va sentir el poble com a seu des de ben jove i es va implicar profundament en la seua vida cívica i cultural. El 1968 va començar a publicar-se en el nostre poble el periòdic *Avant* i en tots els números apareixien articles de Paco Peris. Este mateix any col·laborà en la creació del Centre Artístic Musical, on va ajudar com a directiu fins al 1981, quan va assumir la presidència, càrrec al qual es va dedicar durant molts anys i amb intensitat.

Paco havia nascut en el barri de Russafa de València l'any 1929, però des de la seua infantesa va estiuejar en Bétera, on va vindre a viure definitivament l'any 1969 per compartir la seua vida amb l'entranyable Rosa Pérez Ferrer, amb qui s'havia casat l'any 1955. Rosa va ser el gran pilar de Paco Peris, una dona dinàmica i sempre alegre en qui Paco va trobar recolzament i comprensió en els moments difícils.

Al costat, Paco Peris recita uns versos en la presentació de la falla Vivons-Romeu de Corbera.

baix, d'esquerra a dreta, Miguel Zaragoza, María Aloy, Rosa Pérez i Francisc Peris el 15 d'agost del 1997

Dalt, celebració de Santa Cecília del Centre Artístic Musical l'any 1972. En la imatge, apareixen alguns dels directius fundadors de la societat musical i les cinc muses.

Al costat, Juan Arnal, Paco Peris i el compositor Jef Penders en l'acte de presentació del disc gravat per la banda del Centre Artístic Musical de Bétera l'any 1988.

Pepa Campos entrega a Paco Peris la placa commemorativa dels seus primers 25 anys de dedicació al Centre Artístic Musical.

La memòria de Paco Peris continua ben viva en el nostre poble, amb el carrer que duu el seu nom, amb el llegat que va deixar en el Centre Artístic Musical o amb els Premis de Literatura Infantil en Valencià que fa ja set anys que organitzem des de la Colla Cultural Francesc Peris i Valls amb la col·laboració de moltes altres entitats i persones de Bétera.

No se'ns ocorria una manera millor de retre un homenatge a Paco Peris que amb el foment entre els més joves de l'ús de la llengua que tant va estimar.

Text: Miquel Calvet
Tria d'imatges: Francesc Peris Pérez
Colla Cultural Francesc Peris i Valls

Des de l'any 1982 fins al 1988, Paco va guanyar sis vegades el Premi Extraordinari del concurs organitzat per l'Ajuntament de València.

Portades del concert d'homenatge pels seus 25 anys de dedicació a la cultura musical de Bétera (1994), del nomenament com a Fill Adoptiu de Bétera (1996) i del llibre que li va dedicar la Trobada d'Escoles en Valencià celebrada en Bétera (2002).

Carrer dedicat a Francesc Peris i Valls en el barri del Mas de San Carlos.

Dalt, Camilo Martínez i José Alfonso Blay sostenen un contrabaix donat per la Cooperativa al Centre Artístic Musical.

Al costat, Paco va ser el mantenedor de les Festes d'Agost l'any 1982. Aquella nit actuaren Ana Belén i Víctor Manuel.

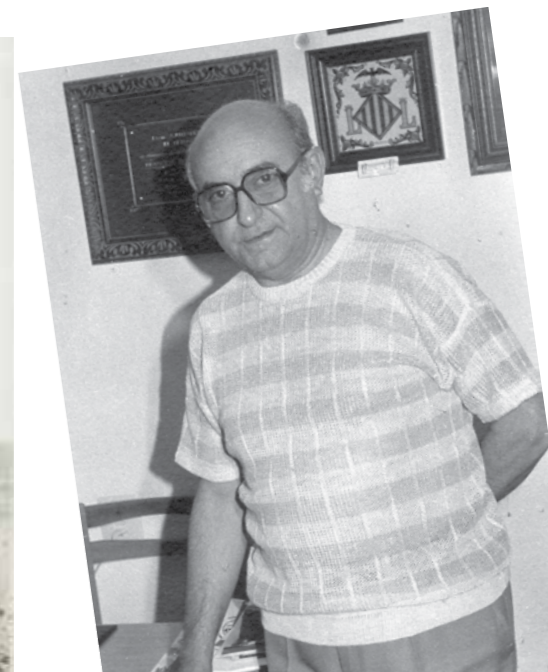

L'any 1973 Paco va rebre el guardó al millor llibret d'autor novell en la falla de l'Avinguda de Burjassot-Joaquim Ballester.

Baix, Fotomuntatge de la fallada l'Avinguda de Burjassot-Joaquim Ballester en agraïment a Francesc Peris i Valls pels seus 25 anys d'elaboració de llibrets de falla.

Diploma d'agraïment que li varen entregar els fallers infantils de Bétera

Com un home sense arrels musicals familiars s'involucra en el món de la cultura i és copartícip en la fundació del Centre Artístic Musical de Bétera?

Sens dubte estem davant un gran home que ha estat sempre disposat a fer qualsevol cosa que suposara una evolució en pro de la cultura del nostre poble: Bétera.

Paco mai ha comptabilitzat hores quan s'ha tractat de dedicar-les a la música, la seua actitud sempre ha estat escoltar, pensar i dur a terme allò que més convinguera.

És just lliurar un xicotet reconeixement a les persones que com Francesc Peris i Valls, van estar en la creació del Centre Artístic Musical de Bétera, i es varen llançar al carrer a la replega de vells instruments i antics músics per tal de reconstruir una nova societat musical al nostre poble. Gràcies a ells, avui a les portes del 50 aniversari continuem amb aquella tasca iniciada i mantenida durant tants anys que Paco Peris va ser president i podem sentir-nos orgullosos d'un bon grapat de músics professionals que han eixit de la nostra societat, i avui fan de la música el seu mitjà de vida.

Gràcies Paco pel teu llegat.

Pepa Campos
Junta Directiva